

Силабус
навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень»

№	Назва поля	Детальний контент, коментарі
1	Назва факультету	Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
2	Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
3	Назва спеціальності	051 Економіка
4	Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Економіка»
5	Назва дисципліни	Методологія наукових досліджень
6	Кількість ЄКТС кредитів	3
7	Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 18 годин, практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 48 годин, консультації – 6 годин. Семестровий контроль – залік
8	Графік вивчення дисципліни	1-й рік, 1-й семестр
9	Передумови для навчання за дисципліною	Особливості сучасної наукової комунікації. Сучасні методи аналізу даних
10	Анотація дисципліни	<p>Змістовий модуль I. Процес наукового дослідження</p> <p>Тема 1. Процес наукового дослідження в рамках підготовки та захисту дисертаційної роботи.</p> <p>Тема 2. Основні поняття наукових досліджень.</p> <p>Тема 3. Емпіричні, методичні та методологічні основи наукових досліджень.</p> <p>Тема 4. Мета та завдання наукового дослідження.</p> <p>Тема 5. Актуальність дослідження і наукова проблема.</p> <p>Тема 6. Постановка задачі дослідження і науковий результат.</p> <p>Тема 7. Поняття і форми наукової новизни.</p> <p>Тема 8. Достовірність та обґрунтованість наукових результатів.</p> <p>Тема 9. Практична значущість наукових результатів.</p> <p>Змістовий модуль II. Методологія проведення наукових досліджень</p> <p>Тема 10. Аналіз стану проблеми дослідження.</p> <p>Тема 11. Формування наукової гіпотези. Моделі та методи.</p> <p>Тема 12. Розробка моделей та методів на основі системного підходу: принципи, системний аналіз.</p> <p>Тема 13. Системний підхід: система та її властивості.</p> <p>Тема 14. Класична методика планування експериментальних досліджень.</p> <p>Тема 15. Формальне планування експерименту.</p> <p>Тема 16. Аналіз результатів експериментальних досліджень</p>
11	Компетентності, знання, вміння, розуміння, якими оволодіє здобувач в процесі навчання	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові) компетентностей (СК):</p> <p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання</p>

		<p>в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності</p>
12	Результати навчання здобувача	<p style="text-align: center;"><i>Програмні результати навчання (РН)</i></p> <p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових</p>

		<p>аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p> <p>РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані</p>
13	Система оцінювання відповідно до кожного завдання для складання заліку	<p>Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачає поточний та семестровий контроль.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів з дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять.</p> <p>Семестровий контроль з дисципліни полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем навчального матеріалу на підставі результатів роботи в семестрі. Умовою складання заліку є успішне виконання здобувачем усіх форм і видів завдань, передбачених робочою програмою дисципліни.</p> <p>Рейтингова оцінка з дисципліни складається з суми балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 0 до 100 балів). Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни здійснюється за національною шкалою (зараховано, незараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F)</p>

14	Якість освітнього процесу	<p>Політика академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти у ХНУРЕ передбачає систему заходів щодо дотримання вимог до виконання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.</p> <p>Під час викладання дисципліни використовуються кращі практики на основі інтеграції сучасних наукових досягнень і знань. Перегляд та оновлення контенту дисципліни відбувається за ініціативою лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти, результатів опитування всіх учасників освітнього процесу; обговорюється на засіданнях кафедри та схвалюється гарантом освітньо-наукової програми</p>
15	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти [Електронний документ] / Упоряд: С.Ф. Чалий. Харків: ХНУРЕ, 2022. 136 с. 2. Бхаттачарджи А. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. / Бхаттачарджи А., Ситник Н. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. 3. Медвідь В. Ю. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. / Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. 4. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. 5. Самсонов В.В. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. / Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. К.: НУХТ, 2022. 385 с. 6. Kumar R. Research methodology a step-by-step guide for beginners. 2019. 528 p. 7. Dr. H. Anwer Basha. Introduction to Research Methodology. 2023. 241 p.
16	Розробник силабусу	<p>Професор, доктор технічних наук, Чалий Сергій Федорович. e-mail: serhii.chalyi@nure.ua</p>